

GUNNERSKE *Nytt*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN

Pris: 25:- NR 4 2010

*God Jul
och Gott Nytt år*

Ur innehållet:

Räddningstjänsten, sid 8

Roland Magnusson, sid 18

Gunilla Larsson, sid 20

Ordförande har ordet

**”Det hänger på
hastigheten”!**

Hade folk kört som folk genom Stommen och förbi Järvenskolan hade det inte behövts några åtgärder för att rädda trafiksäkerheten.

Med anbefalld hastighet 30 km/tim kommer samtliga bilister att klara av både att möta andra bilister, tung trafik och gående/cyklande. Det handlar uteslutande om hur fort vi kör. Åtgärderna har lugnat ner trafiken på vissa avsnitt medan vi på andra fortfarande kör alldeles för fort.

Bort med södra chikanen!

Trafikverket var under lördagen den 13 nov, på plats i Stommen tillsammans med representanter ur den lokala referensgruppen. Vi kom överens om att Trafikverket ska göra något åt södra chikanen (nedanför Lugnet). Förmodligen tar man bort chikanen och ordnar ett farthinder, bula i stället med ursprunglig bredd på vägen. Den enda skillnaden mot tidigare blir farthindret och risken att man knäcker bakaxeln om man kör för fort över bulan.

Kinnekullehälsan listar för fullt!

Kinnekullehälsan gör ett mycket gott jobb och drar till sig ny patienter snart sagt varje dag. Nu får du skynda dig att lista dig om du vill ha nära till bra läkare och bra distriktssköterska i framtiden.

Jag önskar alla en God Jul och Gott Nytt år!

Willy Ekmark

Günnerske Nytt

Nummer 4, årgång 17, 2010

Redaktör och ansvarig utgivare:

Willy Ekmark

Gunnarskogs Bygdelag

Tel 0570-32006

Pg: 59 69 29 - 0

Redaktionskommitte:

Willy Ekmark

Therese Olsson

Anneli Karlsson

Jan-Olof Magnusson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 375 kr

1/4 sida 550 kr

1/2 sida 825 kr

1/1 sida 1100 kr

Annonser kan även mailas direkt till:

jom.gillen@hotmail.com

Insändare, artiklar m.m

mottages med största tacksamhet!

epost: gunnarskogs.bygdelag@telia.com

hemsida: www.gunnarskog.nu

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga denna gång 850 exemplar.

Medlemsavgiften är 100 kr för år 2011

Boende utanför Gunnarskog som får tidningen per post kan prenumerera på tidningen genom att sätta in 130 kr på postgirokonto 59 69 29 - 0 eller bankgiro 5035-7847 (Swedbank)

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

Framställd av:

Jan-Olof Magnusson

e-post: jom.gillen@hotmail.com

Gunnarskogsfonden m.m.

Tillkommande bidrag sedan förra redovisningen i G-Nytt nr 3 /2010 är:

- Ronny Olsson, månadsbidrag
- Familjen Henriksson
- Försäljning av CD med Lena Bergholm, Gunnar Lidberg och Thomas Calais

Befolkningsutvecklingen i Gunnarskog

Tredje kvartalet växer inte Gunnarskog längre. Födelseunderskott 3 och flyttningsnetto med minus 7 gör att vi går back med 10 personer. 4 födselar ger ändå hopp om ett hyggligt årsresultat för nyfödda. Gunnarskog är fortfarande den största församlingen utanför stan och samlat resultat för de tre första kvartalen av året ger ändå 14 nyfödda och en folkökning med 1 person. Nu är det bara att hoppas på statistiken för fjärde kvartalet.

Ansökan om bidrag från Gunnarskogsfonden

Gunnarskogs bygdela har fått en ansökan från Järvenskolan om tilläggsanslag för anordnandet av beachvolleyplan p g a ökade kostnader för grävarbeten mm. om 3000 kr.

Bygdelagets arbetsutskott har godkänt tilläggsanslaget vid möte den 19 oktober 2010.

Kinnekuhleälsan

Kinnekuhleälsan har fullt upp med patienter och gör ett toppenjobb. Jag får nästan dagliga vittnesbörd om hur patienter uppskattar hur de blir mottagna och omhändertagna. Eftersom jag bor på Larstomta ser jag dagligen den strida strömmen av besökare till vårdcentralen. Listningen pågår för fullt och nu får man se opp så att man inte missar tåget. Vårdcentralen Kinnekuhleälsan med filial Gunnarskog Larstomta har även mycket listningar från närområdet.

Du som är frisk och kry kanske inte tänker på att lista dig!?

För att vi ska få ha kvar vårdcentralen vid Larstomta måste även du lista dig. På så sätt får vårdcentralen finansiering och kan bestå i framtiden, när du kanske behöver deras tjänster.

Willy Ekmark

Stöd Gunnarskogsfonden! Ge ditt bidrag på bankgiro 471-5405.

Ditt bidrag innebär ökade möjligheter att utveckla Gunnarskog/Bogen till ett ännu bättre ställe att verka och bo i.

Evenemang

- BIKs barnfest
i Tväruds gymnastiksal
Datum 16 januari kl 15
- Bortanspelen i bordtennis
Sporthallen Arvika
Lördag 19 februari kl 9-18
- BIKs årsfest
Folkets hus Ch-berg
29 januari kl 19.

Blandat

Annonspriset

GünnerskeNytt har pga högre framställningskostnader av tidningen måst höja annonspriset med ca 10 %.

Likaså har vi pga höjda portoavgifter fått höja prenumerationsavgiften för utskick till utbor från 100 till 130 kronor.

Bensin i Gunnarskog

Enligt information från Arvika kommun är Loberg inte redo att öppna bensinmacken än. Det återstår bl a förhandlingar om kortinlösen. "Den som väntar på något gott, kan gott vänta! Eller hur var det nu egentligen?"

Hantverk- och handarbetsdagar på hembygdsgården

Lördag 15/1, 29/1, 12/2, 26/2, 12/3, 26/3
och 9/4 - 2011.
Kl 10 - 13.

Ta med neste så bjuder vi på
kaffe / thé.

Välkomna!

Välkommen till Kinnekullehälsan

Vi bedriver vårdcentral i din egen hembygd Gunnarskog/Bogen. Det vill säga nära människorna. Du når oss på telefon 0570-727760. Du kan komma direkt men ring gärna innan.

Öppettider:

Distriktssköterskemottagning

Måndag- torsdag: 8 - 17

Läkarmottagning

Tisdag- torsdag 8 - 17

Telefontider:

Alla dagar i veckan 8 - 17

Som listad patient betalar du samma pris som på alla andra vårdcentraler i Värmlands läns landsting.

VÄLKOMMEN !

Från läsekretsen m.m.

Allan på Mårtorpets berättelser

Två män var ute och gick och kom till en liten stuga där en ensam man bodde. De knackade på och så hördes inifrån stugan: Jag är inte hemma! Detta tyckte de var lite konstigt, så de knackade en gång till. Då hördes inifrån stugan: Hörde ni inte, jag är inte hemma!

- Men dina galoscher står ju här i förstugan, sa de två.

- (Inifrån stugan) Jag har två par!

Min sista biltur

Måndagen den 19:e juli 2010 var troligen en av de sista gångerna jag körde bil. Vi var till Bunäset en tur. På vägen dit så stannade vi vid Eda kyrkogård för att se till gravarna. Då vi åkte ut på stora vägen från kyrkan, mot Charlottenberg, sa min codriver ”Nu åker vi inte fort för vi har inte bråttom!” Okej, sa jag och körde i 60 knutar mot Charlottenberg.

Då vi kom fram skulle vi in på Rusta. Jag hade just parkerat då det kom fram en norrman och knackade på sidorutan. Han talade om att jag var livsfarlig i trafiken. Jag hade kört för sakta, sa han, ”ibland i 40 ibland i 60 km i timmen”.

Jag tackar denne norrman för att vi slapp undan med livet i behåll, ska försöka låta bli att köra bil i framtiden.

Den som har skrivit detta är väglusen Allan Augustson. Jag måste komma ihåg att tacka Veronika för att jag fick låna bilen, den var otroligt lätt att köra. Det var bara ett fel på den - den gick för sakta.

Bilder på sid 1

fotografer:

Vit älg

J-O Magnusson

Räddningstjänsten

P-O Ålander

Roland Magnusson

W. Ekmark

Gunilla Larsson

Anneli Karlsson

Tack till Gunnarskogsfonden

Hej Gunnarskogsfonden!

På Järvenskolan finns nu en stor och fin beachvolleyplan som vi kommer att nyttja så fort det blir varmt och fint till våren/sommaren.

Mellansstadiet har fått två cykelställ som håller på att sättas upp. Mellanstadiet ”smashball” har kommit och ser jätterolig ut. Den kommer att tas fram till våren.

Kvitton på alla kostnader kommer att skickas till er så fort alla räkningar har kommit.

HJÄRTLIGT TACK!!!

Mvh

Christina Engström

Specialpedagog

Avtackning av medarbetare

I fredags den 12:e november avtackades Tommy Henriksson som arbetstränat hos oss på Larstomt sen i somras. Tommy har varit oss till stor hjälp under de månader han arbetat för bygdelaget och gjort ett bra jobb. Vi kommer att sakna honom när han nu går över till ett annat jobb och önskar honom lycka till i fortsättningen.

Barnfamilj söker hus i
Gunnarskog.

Olof och Kerstin Hallgren
0570-145 39

Årliga besök i 30 år

Christel och Hans-Peter Meyer bor i Münster i Tyskland, men cirka tre-fyra veckor varje år är de Gunnarskogsbor. 1977 var första året som de besökte Gunnarskog och de blev så fästa att det blev till en årlig tradition.

1977 var paret ute efter att hyra en stuga i Sverige till sin semester. De var ute efter avkoppling och lugn. I en katalog hittade de en stuga med timrade väggar som de tyckte var vacker och charmig. Denna stuga är belägen i Treskog i Gunnarskog.

”Naturen är fantastisk”, säger paret. De tycker om att plocka bär, fiska och vara ute i naturen. Förutom det så är det intressant med det äldre och traditionella som till exempel Gammelvala i Brunskog. Auktioner, handarbeten och att träffa folk är också nöjen under vistelsen här.

På frågan varför de återvänt år efter år i så lång tid svarar de att de trivdes så bra här och det är fantastiskt att uppleva lugnet. ”Trivs vi någonstans så kommer vi gärna tillbaka”, säger Hans-Peter.

Varje år får de sin lokaltidning efterskickad och efter att mobiltelefoner blivit allt vanligare så tycker de inte att de saknar något i Gunnarskog.

Hans-Peter och Cristel Meyer i sommarstugan i Treskog.

Tess

**- Service med garanti -
TV stereo o hemelektronik
parabol o antenn**

**Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39
671 51 Arvika**

**Telefon: 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29**

**Landsbygdsföretagare
i samverkan**

*Vi utför byggnadsarbeten, skogsarbeten,
målning, anläggningsarbeten,
flyttning, gräsröjning.*

Vi har traktorer, grävare, m.m.

Farmartjänst gör tjänst i stort och smått!

Behöver du hjälp - Ring Farmartjänst!

**Per-Axel Adolfsson 77 01 06
Rolf Nordling 325 45
Anders Bäcklin 342 49**

Recepthörnan

Nu när julen står för dörren bjuder **Maigon Magnusson** Gönnerskenytts läsare på tre av sina favoritrecept i julstöket. Det blir norska julekaker, rullrån och så hemgjord potatiskorv.

– Det är en gammal tradition jag har att göra korv. Jag tycker det hör julen till att ha maten hemlagad, säger hon.

Både julekakerna och rullrånerna har Maigon fått recept på från en norsk väninna och hon bakar dem varje jul. Så låt er väl smaka!

Två julekaker

600 gr vetemjöl
1 tsk kardemumma
150 gr socker
150 gr smör
3,5 dl mjölk
50 gr jäst
250 gr russin
Ägg till pensling och
pärlsocker till garnering.

Smula ner jästen i en degbunke. Smält matfettet och tillsätt mjölken, låt det bli fingervarmt. Häll ner vätskan i bunken och rör tills jästen har löst upp sig. Rör sedan i resten av ingredienserna. Häll smeten i två avlånga formar och låt jäsa i cirka en halvtimme. Pensla på ägg och strö över pärlsocker. Grädda i 200 grader i cirka 40 minuter.

Maigons julekaker

Rullrån, ca 30 stycken

3 ägg
150 gr smör
150 gr socker
150 gr vetemjöl
En halv tsk kardemumma

Vispa ägg och socker och tillsätt resten av ingredienserna. Låt smeten vila i cirka en timme. Grädda i rånjärn. En tesked smet räcker till ett rån.

Potatiskorv

1 kg fläskkött
1 kg nötkött
1 kg rå, skalad potatis
3 gula lökar
1-2 msk salt
1 msk grovmalen vitpeppar
1 msk grovmalen kryddpeppar
5 dl vatten
10 meter fjälster

Mal kött, fläsk, den råa potatisen och löken. Blanda och tillsätt vatten, salt och kryddor. Använd hushållsassistentens korvhorn när du stoppar korven. Tänk på att inte stoppa korven för hårt, då spricker den vid kokning. Knyt med bomullsband vid önskad längd på varje korv. Nagga korven och koka den i 20-30 minuter.

Anneli Karlsson

Station 44 - ny räddningsbil (IVPA)

IVPA = I Väntan På Ambulans

Många liv räddas varje år med snabbare utryckningar.

I två och ett halvt år har räddningstjänsten i Gunnarskog ryckt ut i väntan på ambulans. Den vanligaste utryckningsinsatsen är hjärt- och andningsproblem och i utryckningsbilen finns syrgasutrustning och defibrillator.

– Det är en trygghet för befolkningen i glesbygden att få snabb hjälp, säger Anders Cajdert, stationschef i Gunnarskog.

– Syftet med IVPA är att vi kommer fram snabbare än ambulansen och kan därför göra de första livsuppehållande åtgärderna. Vi dirigerar ambulansen på rätt väg och förbereder patienten för ambulanstransporten, berättar Anders Cajdert.

– Vi agerar även lyft och bärhjälp om patienten till exempel är i skogen.

IVPA finns i några av länets kommuner och fler håller på att ansluta sig.

Arvika kommun har ett avtal med landstinget om att räddningstjänsten ska rycka ut på sjukvårdslarm. Utryckningen sker när SOS Alarm anser att den sjuke behöver snabb hjälp och när det tar lång tid för ambulansen att komma fram.

Stationschefen Anders Cajdert förevisar den nya räddningsbilen.

Foto: P-O Ålander

Anders Cajdert säger att det känns bra att räddningstjänsten i Gunnarskog nu kan rycka ut i väntan på ambulans.

– Vi får också en väldigt stor uppskattning från gunnarskogsborna som känner att vi gör en stor insats.

Stort område

Räddningstjänsten i Gunnarskog täcker ett stort område; från Bosebyn i söder till Mitandersfors i norr, Fjäll i väster och Mangskog i öst. De är 13 brandmän, fördelade på tre beredskapsgrupper med ett befäl och tre brandmän. På IVPA-larmen åker två personer ur beredskapsgruppen. Varje år har de mellan 20-30 utryckningar på trafik och brand och mellan 50 och 60 IVPA-larm.

Nu i jultider med alla levande ljus är det större risk än vanligt att råka ut för bränder. Anders Cajdert manar till försiktighet och uppmanar att ta som vana att den som sist lämnar rummet ska blåsa ut ljusen.

– Sätt en lapp i ögonhöjd på dörren som påminner om ljusen. Det finns särskilda klistermärken att använda, säger han.

I övrigt ska man undvika att ha papper och skräp intill kaminer och eldstäder. Det ska finnas en brandvarnare på varje våningsplan och man bör byta batteri en gång om året.

– Förslagsvis den första advent varje år, säger han.

Adressen

Anders Cajdert vill också uppmärksamma alla om att det går att underlätta en räddningsinsats om man är noggrann med beskrivningen av adressen. Det är också bra att se till att det finns någon som kan hjälpa räddningspersonalen att komma in i fastigheten där patienten finns.

Anneli Karlsson

Och en ny släckbil

Historisk dag för innevånarna i Gunnarskog och Bogen.

Gunnarskogs Räddningstjänst station 44 har efter år av väntan äntligen fått en ny s.k släckbil med hypermodern utrustning som gör att insatstiderna vid trafikolyckor och bränder förkortas avsevärt. Detta till fördel för oss innevånare i Gunnarskog och Bogen.

Sedan drygt ett år tillbaka har Gunnarskogs Räddningstjänst även fått sin gamla jeep utbytt mot en ny modern IVPA bil (I Väntan På Ambulans) modell "NAVARA" utrustad för snabba insatser.

Efter denna totalupprustning på station 44 står vi nu väl rustade för att hjälpa invånare och ambulans i våra bygder.

Som sig bör vid historiska händelser i vår bygd föll det sej naturligt att en rejäl invigning av den nya släckbilen skulle avhållas. Ledningen beslöt att lördagen den 28 augusti kl. 11-14 skulle vara lämpligt, så blev också fallet.

Kl. 11.00 stod regnet som spön i backen men trots detta hade 40-50 personer, både gamla och unga, kommit för att närvara.

Platschefen Anders Cajdert hälsade alla varmt välkomna och berättade kort om vad som föregått denna historiska dag samt informerade om dagens program. Efter detta hälsade han Samhälls Miljö och Service ordförande Inger Hjerpe välkommen. Inger fick den stora äran att klippa järnröret (inte bandet) med den hydraliska saxen till publikens jubel och applåder. Saxen används att klippa upp dörrar, tak etc. vid trafikolyckor.

Den som ville fick åka med i den nya bilen och se alla dess tekniska finesser.

Att så många föräldrar med småbarn hade kommit gladda oss mycket. Barnen fick ballonger och brandhjälmarna samt fick också prova på att spruta vatten med den nya utrustningen vilket ju var dagens höjdpunkt.

Föräldrarna fick med sej information angående förebyggande brand, olyckor mm. Vi i kåren bjöd gästerna på förtäring under dagen och inne på stationen rullade en video från 1970- och -80 tal med gamla och nya brandmän under övningar på olika platser i Gunnarskog, b.la. från den legendariska "Kvarna i Berge" vilket gladdde publiken.

Vid 14 tiden började publiktrycket minska så vi i kåren gjorde klart för avstämning. Alla var överens om att dagen varit en fullträff.

Rolf Nordling

**AC MONTERINGS
SERVICE**

**REPARATIONER &
INSTALLATIONER**

-   **Vatten**
-   **Värme**
-   **Sanitet**

Tel / Fax 0570-322 61
Mobil: 070-677 80 70

**Välkomna till
BYGGVAROR I
MANGSKOG**

*Allt från grund till
tak.*

Tel: 0570-910 11
Jano Kristina Forsberg

Arvika Bilverkstad

(AD MÄSTARE BILVERKSTAD)

**VI SERVAR OCH REPARERAR ALLA BILMÄRKEN.
ÄVEN TRAKTORER.**

VI RENOVERAR MOTORER ,TOPPLOCK,VÄXELLÅDOR.

**VI BYGGER ÄVEN MOTORER EFTER KUNDENS
ÖNSKEMÅL.**

VI HAR BOSCH FELKODSINSTRUMENT

**ÖPPETTIDER
7.00-16.00**

TELEFON 0570-71 12 94, 070-632 07 50

**LARS-ERIK OCH TOMMY
www.arvikabilverkstad.se**

Vägen genom Stommen

Övergångsstället på plats och mer trafiksäkerhet än så!

Nu har Järvenskolan fått sitt övergångsställe efter 26 års väntan!? I oktober/november har Trafikverket (f d Vägverket) levererat det som Arvika kommun och Trafikverket lovade på mötet i Sockenstugan 28 januari i år. Projektet har fått den prioritering det förtjänar och har kunnat genomföras tack vare en gemensam finansiering från Arvika kommun och Trafikverket.

Nytt trafiksäkerhetstänkande

Det är inte bara ett övergångsställe utan ett nytt koncept för trafiksäkerhet som genomförts för hela genomfarten i Stommen. Det kallas ”bymiljöväg” och bygger på att bilisterna kör max 30 km/ tim och tar hänsyn till gående. Vid mötande trafik måste bilisten kunna köra in på de markerade fälten för gående och samtidigt ta hänsyn till mötande gångare eller cyklister. Allt för att få ner hastigheten. Motsvarigheten till detta finns redan etablerat i Fölsbyn i Årjäng sen något år tillbaka.

Det är hastigheten det hänger på!

Trafiklösningen för genomfarten i Stommen är sen gammalt katastrofal. Vägen – en gammal byväg sedan Hedenhös – är olämplig som genomfartsled ur alla tänkbara trafiksynvinklar. Här kör privatbilar och yrkestrafiken som om denna väg var en genomfartsled. Hastighetsbegränsningen 50 km hålls av ett fåtal. Många fler inklusive yrkestrafiken kör som regel för fort och vårdslöst.

Att värna inte minst skolbarnens skolväg har varit ledstjärnan för de nu vidtagna åtgärderna. Att få till stånd en riktig, anständig, nydragen genomfartsled förbi Stommen verkar tyvärr vara utsiktslöst!

Öster om Larstomta finns ett varningsmärke för avsmalnande väg.

Olika meningar om satsningen i Stommen

Som alltid är en del för och andra emot. Det finns givetvis delade meningar om detta är den rätta lösningen för ökad trafiksäkerhet. Så är det med allt nytt. Med tiden kommer vi kanske att omfatta även detta som något som gagnade trafiksäkerheten förbi Järvenskolan och genom Stommen över lag.

Måhända hade farthinder med en upphöjning av vägen genom gupp, varit bättre. Den södra chikanen är under diskussion. Ett förslag är att ta bort den helt och hållet. Ett annat att placera den längre ner från kurvan vid Lugnet räknat, så att ingen överrasknings-situation uppstår vid möte.

Yrkestrafiken

Det kanske finns en anledning till att de kör så vårdslöst? Måne det är deras arbetsgivare som ligger bakom och pressar de unga förarna till produktivitet som inte går att uppnå utan lagöverträdelser!?

Som avslutning vill jag bara nämna en kuriositet. Häromdagen såg jag en lastbil som körde i laglig hastighet genom Stommen förbi Järvenskolan och det satt en kvinna bakom ratten.

Willy Ekmark

Stig Karlssons Sector

Stig Karlsson på gården Der Framme i Allstakan har skaffat sig en ”ny” motorsåg.

Sågen är inte så ny längre, men det var den 1917 då den såg dagens ljus på Axel Ulrik Westfelts fabrik i Mariefred. 1916 fick han patent på en konstruktion av ett skäraggregat som bestod av en ram vari en sågtandad kedja löpte runt, driven av en axel från motorn. Axeln var till en början en böjlig vajer men ersattes senare av en kardanaxel.

Jag åkte hem till Stig för att titta på underverket.

Vi steg in i en verkstadlokal och där låg den på golvet. En sån maskin! ”Den har nog inte varit i gång sen tidigt 50-tal”, trodde Stig.

”Nähä, och den kommer aldrig mer till start” tänkte jag. Det såg ut som den ville bli lämnad i fred där den låg på golvet och suckade. Stig pekade på en rolig detalj: I handtaget till sågenheten fanns ett hål för ifyllning av kedjeolja. Det kan ha tillkommit efter en testkörning i Huddinge 1917 - kedjan gick varm och all eventuell härdning flög sin kos. Vi denna testkörning gick drivaxeln sönder och sedan ramlade motorn isär. Motorn var av märket Archimedes.

Motorn fanns i två varianter, en encylindrig på 2,5 hp och en tvåcylindrig på 5 hp. Den större varianten vägde 40 kg och sågenheten vägde 15 kg. Trädfällningsmaskinen Sector, som den kallades i reklamen, krävde två mans besättning - en vuxen karl och en pojke.

Sector kunde även fås med elmotor.

Den kostade år 1917 så mycket som 2500 kr. Därför var det mest skogsbolag som köpte in maskinen och lät anställda sköta den.

Bland kunderna fanns den tyska armén som använde den under 1:a världskriget.

Stig ska nu försöka väcka liv i Sector men frågan är var han ska hitta reservdelar till den! Sector anses vara världens första kedjemotorsåg. Totalt tillverkade ca 600 Sector mellan 1916-1928. Ca 50 av dessa hamnade i Sverige.

Förevisning av trädfällning med Sector. Foto från Djurgården 1917.

Bilden publicerad med tillstånd av Bertil Sporrong, Åsared Habo.

Jan-Olof Magnusson

ledins
GRUS AB

Vi utför stora och små krossningar med
anibulerande brossverk samt utför
grusleveranser efter dina behov!

GUNNARSKOG
0570-32044

Vita älgar

Vita älgar nu i Bortan

Under årets älgjakt fick jägarna i Bortans södra jaktlag celebrert besök. Två vita älgdjurar hade tagit sig för att på ort och ställe undersöka om tillgången på föda kunde räcka åt en älgfamilj. Vem vet, kanske flyttar de hit och bildar en koloni!

I övrigt hade norra jaktlaget sett spår efter två vargar och spår efter en björn.

Jan-Olof Magnusson

önskar Er alla

**God Jul
&
Gott nytt år**

Hasse Johansson i Bortans södra jaktlag fick besök av denna vita älg.

Foto: Hasse Johansson.

GOODMANS RÖR SERVICE

076-8313054

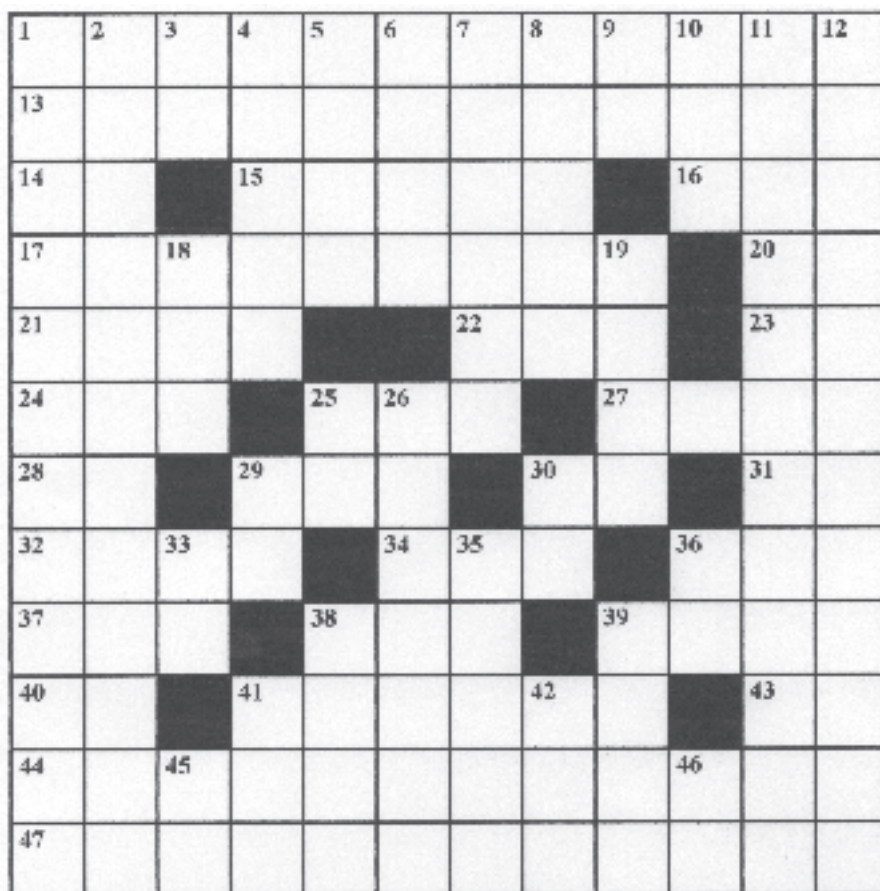
Vågrätt

1. Kan kanske bli hörd framåt kvällen om tomten är en snäll en.
13. Kan säkert många tavlor vara då konstnären har fötterna bara.
14. Per Danielsson.
15. Utan större reson:
En svag person.
16. Kan den kallas som vill ont och gjorde den som hade ont.
17. MBL är utav sådan art och ett team helt uppenbart.
20. Du vet säkert vad de heter som sänder mycket i vår eter.
21. Som man hört sport är det en underort.
22. Kan man kniv med fara för liv.
23. Ett tacktal men ej i sal.
24. Latinets jag ännu i dag.
25. För i vala her en förvaringsplass. Kan man nu om något är kass.
27. Kan kanske göras utav tåten. Smakar nog tran, om av ståten.
28. Kontrollerade Gestapo. Undanber oss da capo.
29. Finns i höet och i alfabetet.
30. Smorde kråset. Kan korna ha ont av i båset.
31. Kort socken.
32. Är svag i början och på slutet och den blir ibland bruten.
34. Ett lysande klot som vi ej har något emot.
36. Här skall det bli ett längre i.
37. Är ofta inom stians vägg liksom ättelägg.
38. Torkas inom kort ofta bort.
39. Betraktas ej som den bästa men kanske som den värste.
40. Har hus med handel i och har många andel i.
41. Blir Du kanske om någon ber Dig fara, och kan även vara vara.
43. Magnesium.
44. Råkar ofta ut för skräcker. Tänker bara så långt näsan räcker.
47. Detta utbudet av klenoder till nedsatt pris förekommer väl inte ofta, rimligtvis.

Lodrätt

1. Feminina ostasiatiskor som kanske i Kobe bor.
2. Viloplats av äldre art då dagens id var klart.
3. Ett hûl i skygårn her. Kröttra geck in å ut der.
4. En av Rackens källsjöar som har flera öar.
5. Ett steg som är lätt blir här rätt.
6. En bönegudstjänst för katoliker. En sup för alkoholiker.
7. Sådana hårda behandlingar kan orsaka domstolsförhandlingar.
8. Sömmerskan som skrev hade väl sådana i brev.
9. Sven Larsson.
10. Tillställning för dansanta som kanske vill banta.
11. Sådana händelser går ej att undvika. Det hjälper inte att skrika.
12. Den genomförs väl vid prutningen och ibland vid uppskjutningen.
18. Brukar rörliga bilder visa för publik som sådant vill "spisa".
19. Kan vara en osalig ande eller en skeppsarbetande.
25. Att hovsamt begära kanske av någon nära.
26. Gjorde väl hon som letade länge när hon tappat sitt guldörhänge.
29. Kanske holmen i Bolmen.
30. Förekommer på potatis och kan tillagas på flera vis.
33. Kan vara en ann. Sticks iblann.
35. Borde inte detta bli om på de små grå Du har pli.
36. En som ibland hoar om det honom roar.
38. Ett djur, som kunde ha blivit tjur.
39. Ett gränsvatten, även på natten.
41. En urkantön i alpzon.
42. Numera heter det visst dra. Förr kolved upplagd bra.
45. Tranor heter grus grus, men här är det bara grus.
46. Det här är en gas, som i ljusslingor dras.

Vinterkryss 2010

Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till :
Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog
Märk kuvertet
”Korsordet”

De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn: _____

Adress: _____

PALMVIKEN
0570-727730

STYCKÅSEN
0570-727630

Lösning Höstkrysset 2010

1 I	2 N	3 L	4 E	5 R	6 V	7 L	8 N	9 F	10 L	11 O	12 N
13 N	O	R	R	U	T	G	Ä	R	N	D	R
14 T	R	I	S	T		15 O	R	A	M	A	D
16 R	M	M	A		17 D	T		18 M	A	L	Ä
19 R	A		20 T	21 R	A	S	T		22 T	T	T
23 F	L	T	T	T	G	T		24 G	A	S	J
25 O	V		26 A	N	R		27 Ä	R		28 K	R
29 R	B	V		30 G	R	A	T	T	31 Ä	R	E
33 W	C		35 F		N		34 O	R	L	O	N
35 A	K	36 S	E	37 L			38 R	A		39 A	D
40 R	O	F	T	L	41 N	42 G	Ä	G	43 A	R	E
44 D	R	O	L	L	N	L	N	G	B	B	N

Vinnare blev:

Anna-Lena
Lindgren
Öjerud Arvika

och

Leif Landén
Varekil

GRATTIS!
PENNINGLOTTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

*Skicka in material till Gånnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!*

Tel. 0570-35087 / 070 5935087

En juldikt

Dikten ”*Mi barndoms jul*” är författad av lekvattensskalden Axel Friitofsson. Han skrev även under pseudonymen Jonas i Lia. Han föddes i Lekvattnet 1892, där han levde till sin död 1970.

Axels mor var piga i en socken utanför Arvika, hon blev gravid, avskedades och fick vända åter till Lekvattnet. Medan Axel var liten dog hon i lungdot och hans mormor fick bli mamma till honom. Barndomen var mörk och fattig men han växte upp och började arbeta i skogen. Detta yrke behöll han hela livet, men på sin fritid skrev han dikter.

Med hjälp av dåvarande landshövdingen i Örebro, Karl-Johan Olsson, som själv hade sin uppväxt på ett skogstorp i Östmark, kunde han ge ut sin diktsamling: *Vardagsvisor*, som fick en rätt så god spridning.

Axel ansåg själv att hans diktning inte var så märkvärdig men han fortsatte att skriva dikter och blev mycket uppskattad. Han var mycket omtyckt av sina arbetskamrater och övriga Lekvattensbor och när han begravdes var Lekvattnets kyrka fullsatt av ordsbor uppblandat med en och annan landshövding, författare och andra kulturpersonligheter.

Den här publicerade dikten speglar han fattiga barndom, men också den kärlek han kände till sin mor (mormor). Julminnena lyste och värmdes hela livet ut.

Torsten Nilsson

Mi barndoms jul

av Axel Friitofsson, Lekvattnet

Nå då börjer å li
sådär fram imot jula å gläjjas ti
må rusting å stök i kåver å kök,
jä sitter å tänker i nolavärsuhl
på mi barndomsjul.

Å jä hûger henn´ mor,
där i luggsleten klæer å tråsut skor,
ho stött geck å sve för mat å för ve,
å sträv för te få i vårt fattige skjul
en skömt uttå jul.

Tänk jä minns hols ho mas,
holls ho klöft uttå papper grannlåtstas,
och väggera grå klett ho tidningar på -
men allri jä minns ho hadd stûrrer besvär
må mat å tœck där.

Når i granneras hus
utpå julkvälln då sken sôm ett hav tå ljus,
satt ho mor å jä bål ve fönsterbrå´
å tröst ôss må tia nå jä skull bli stor,
te hjälp ôt henn mor.

Fördelaktigt att gallra nu
Högt massavedspris
Höjd medlemspremie
Kjell-Åke Skogström
070-322 65 21

MELLANSKOG

Skogsägarna

Företag i bygden

Rolands kor — en garant för öppna landskap!

Från 18 ha odlad mark till 135 ha på 15 år! 1992 köpte han första skogsskiftet och äger idag ca 350 ha skog! Det är bonden Roland Magnusson, der Väste i Tvare, jag skriver om.

En mörk och blöt oktoberkväll stiger jag in i stugvärmen hos familjen Magnusson där David (11) och Rikard (3) och mamma Viktoria samt bonden själv tar emot med stor gästfrihet. Viktoria jobbar 75 % på MAXI MAT i Charlottenberg och gillar att arbeta med kött. Vilket väl också kan sägas om maken Roland som vid sidan av skogsbruk bedriver köttproduktion av nötboskap.

Hur började det?

Det började med en arbetsskada i jobbet som skogsmaskinförare. Efter att ha prövat olika typer av jobb, bla i industrin, bestämde sig Roland, som ville ha ett fritt utejobb, för att överta föräldrarnas mjölkproduktion som omfattade 12 mjölkkor. Året var 1995.

Det började inte bra. Roland tålde inte djurkvalster och lade om från mjölkproduktion till köttproduktion. Detta hände år 2000, samma år som han byggde maskinhallen. Han investerade också i en rundbalspress och något senare i en av traktens största gödselspridare som rymmer 14,5m³.

Roland byggde på så vis upp en maskinentreprenad och kunde hjälpa andra bönder runt omkring. Men snart tog uppbyggnaden av köttjursbesättningen all tid och maskinerna används nu mest i den egna driften. Sen han startade verksamheten 1995 har grannen Johnny Olsson med Carina der Öste ställt sin mark till förfogande och varit ett stort stöd.

Målsättning med bonneriet?

Målsättningen är att bedriva verksamheten ekologiskt dvs inte använda konstgödsel och gifter i odlingen. Att öka besättningen till en omfattning av ca 200 djur har också varit en målsättning.

Ekonomi och lönsamhet

Omsättningen på jordbruksdelen uppgår till ca 1 milj kronor. I omsättningen ingår arealbidrag från EU. Priset för en livkalv är mellan 2500 kr/3000 kr. Lönsamheten är låg och timpengen därefter.

– Jag trivs med jobbet och ser en framtid i näringen med närproducerat kött på ekologiskt sätt, säger Roland med entusiasm.

Idag har han, efter höstens försäljning av kalvar, 138 nötkreatur inkl tjurar och rekryteringsunderlag. Vid 200 djur räknar han med godtagbar lönsamhet

– Hade inte Länsförsäkringar Bank ställt upp som de har gjort skulle det inte ha gått, inflikar Roland, när vi kommer in på finansieringen av alla hans investeringar.

Driften

På sommaren är samtliga nötkreatur på bete. Djuren fördelas på inte mindre än 13 betesplatser. Någon semester är det inte tal om. Ett år var han borta tre dagar men då ringde pappa Erik Magnusson och frågade när han skulle komma hem.

På vintern har Roland hållit djuren på fyra platser och han medger att det ibland har varit svårt att uppfylla skötselkraven. Vid inspektion från Länsstyrelsen i vintras fick han dock godkänt.

Just vinterförvaringen av djuren har drivit fram frågan om att kunna hålla djuren inomhus och på ett och samma ställe. Arbetet blir lättare och mer rationellt. Miljökraven går lättare att uppfylla och djuren mår bättre av att hållas på fast underlag och ströbädd inomhus. Hur skulle nu detta kunna realiseras?

Största lagården utanför Karlstadsregionen

Roland verkar hylla principen, finns inte det man vill ha, bygger man det! Sagt och gjort. Med stöd från Hushållningssällskapet och landsbygdsutvecklaren Ronny Yngvesson samt Länsförsäkringar Bank drar han igång det största ladugårdsbygget utanför Karlstad, långt ute i skogen norr om Tvärud på bagen till Gränssjön.

Roland Magnusson, Tvärud

För att göra markarbetena har Roland skaffat en egen begagnad grävmaskin och gör jobbet själv med god hjälp av grannen Johnny, m fl. Leverantör är Tectum. Bygget omfattar enorma 90 x 32,5 m. På nära håll ser den ut som ett hangar. 200 djur räknar han med att hålla inomhus på ströbädd. Rationell gödselhantering med traktor direkt mot betongunderlaget och rakt ut från norrgaveln till gjuten platta utomhus.

Några fakta: 4,3 km plank till takinfästningen och 26 000 skruv för att fästa takplåtarna med. ALGEBYGG bygger.

Roland räknar med att ha djuren i den nya ladugården vintern 2011. Byggekostnaden lär landa på runt 4,5 milj kronor. För att klara stordriften kommer Roland att behöva ca 180 ha mark och det bedömer han som möjligt att nå på sikt. Det blir några ytterligare markägarkontakter till de 45 markägare han arrenderar av idag.

Framtiden

Med den nya ladugården tror Roland starkt på framtiden för sitt företag. Med ett enda ställe och under tak för djuren på vintern kan han arbeta rationellt och effektivt och på så vis vinna tid som kan läggas på skogen, t ex. Han uppnår även målen för miljön och djurens välbefinnande och djurhälsa. Skulle förutsättningarna för jordbruk radikalt förändras kan byggnaden användas för alternativa ändamål. Förvaring av husvagnar, ved-/flisupplag och båtar är några tänkbara områden.

Slutord

– Jag tror på närproducerat kött med eget slakteri och allt baserat på ekologisk odling, säger

Familjen Magnusson i Tvärud. Fr vänster: Roland, David, Viktoria och 'Rikard.

Roland. Viktoria instämmer och tillägger:

– Då ska jag jobba med glädje i köttframställningen.

Apropå kontinuiteten i bonneriet så är den redan säkrad. Sonen David 11 år skriver brev till pappa där han klargör att han tänker bli bonde när han blir stor.

Willy Ekmark

Se även bild på sidan 20.

Det byggs i ...

Bygger någon något så har man tro på framtiden. Det finns inte mindre än åtta pågående byggen i Gunnarskog f n. Det visar på framtidstro att man vågar satsa i vår bygd. Nybyggena som presenteras här nedan i en bildkavalkad är ett gemensamt uttryck för detta, "Vi tror på Gunnarskogsbygden".

Guy Hedling bor i Edane men bygger 1½-planshus på Råxestranna med vid utsikt över Gunnern . Han bygger själv och tar det hela med ro. När huset väl är färdigt – möjligen till Jul 2011 – flyttar han till Gunnarskog.

Torbjörn Nilsson, konstnär på deltid med ateljé och bostad i gamla Missionshuset, Säterud bygger nytt garage och möjlig utbyggnad på övre plan. I garaget ska han meka med bilar mm och övervåningen till garaget kommer han eventuellt i en framtid att inreda till kurslokal

Roland Magnussons hangar till ladugård i Tvärud (se företagareportaget i denna tidning). Yttermåtten är 90x32,5 m och ska rymma 200 lösgående nötboskap under vintertid. Inflyttning vintern 2011. Bygget är kostnadsberäknat till 4,5 miljoner kronor.

Torbjörn Olsson, Gravås bygger stor maskinhall 30x15 m. Han är månskensbonde och vill kunna förvara sina maskiner under tak. Torbjörn gör det mesta själv och det får ta den tid det tar, säger han när han kommer ner från den väldiga hissen

... Gûnnerske

Gun Jansson, Bortan bygger villa nedanför v:a Nygården med grandios utsikt över Löfsjön.

Peter Olsson och Anna Bryntesson med sonen Joel, 6 mån, bor i nyuppfört hus i Bosebyn. De har flyttat till Gunnarskog från Charlottenberg. Peter har sina rötter i bygden och möjligheten att bygga drog familjen till bygden.

Stefan Jonsson med Carina bor i nyuppfört hus i Årbotten med en fantastiskt vacker utsikt över Gunnern. Stefan sålde sitt barndomshem Tomta i Årbotten och byggde nytt på egen mark.

Thybergs bygger ut affärslokalerna med 110 m2. Företaget har hamnat på 10-i-topplistan över ICA-butiker med klirr i kassan och väljer att använda pengarna till satsning i företaget i Gunnarskog. Vi tackar och bugar!

Willy Ekmark

GUNNARSKOGS RÖRMOKERI & ALLTJÄNST

Vi utför allt inom rörmokeribranschen. Installation och service av vedpannor, pelletspannor, Thermia Värmepumpar, oljepannor, pelletsbrännare och oljebrännare.

Per-Åke Mattsson

Norra Backa, Östby 670 35 Gunnarskog

Tel/fax 0570-325 13
mobil 076-813 25 27

Gunnarskogsprofilen

Det är snart 30 år sedan Gunilla Larsson flyttade in i den stora vackra prästgården i Gunnarskog tillsammans med maken, kyrkoherden Thorgny Larsson Lantz och de tre barnen.

De kom fram sent en kväll efter att ha åkt långt. Inne på pastorsexpeditionen satt några kyrkvårdar och väntade med kaffe på termos och smörgåsar.

– Vi kände oss verkligen välkomna direkt, berättar Gunilla. Kyrkvårdarna hade fått vänta länge på expeditionen, för de ville välkomna den nya prästfamiljen. Sedan blev det en officiell mottagning med stort kyrkkaffe.

– Det var något fantastiskt att få vara med om och det var en fin gest från församlingen, och bra för oss som nya eftersom vi träffade många församlingsmedlemmar på en gång. Generositeten här i Gunnarskog är stor, det fick vi erfara direkt.

Att vara gift med församlingens kyrkoherde är många gånger ett officiellt uppdrag.

– Det genererar många inbjudningar och möten, man lär känna så många människor, det är ett förtroende man får. Sedan jag konfirmerades har kyrkan varit en del av mitt liv så det här livet vi lever har varit en självklarhet för mig.

Liv och rörelse, öppet för alla

För både Gunilla och Thorgny är det viktigt att prästgården är öppen för alla.

– Det är därför vi vill ha kvar pastorsexpeditionen här i huset så länge det är möjligt. Människor ska veta att de alltid är välkomna.

De har tre vuxna barn, och numera fyra barnbarn, så det har alltid varit mycket liv och rörelse.

– Nu när barnen är utflugna är det stor skillnad i huset. Men när barnbarnen kommer blir det liv här. Jag brukar tänka när de sitter runt bordet att vi har fått en skatt. Fyra nya människor som kommit till oss och alla har sina egna personligheter, säger Gunilla.

Nu för tiden är det många gamla

konfirmander eller kompisar till barnen som dyker upp och hälsar på för att presentera sina barn.

– Jag uppskattar det verkligen, det är så roligt att få följa dem alla, säger hon.

Från Linköping till Gunnarskog

Gunilla och Thorgny träffades under tidigt 70-tal när de båda läste teologi i Uppsala. När Thorgny prästvigdes flyttade han hem till Linköping. Gunilla stannade kvar i Uppsala och fortsatte sina präststudier. Men när de gift sig och planerade barn valde hon familjen.

– Just då var det inte mitt kall att bli präst, säger hon.

I sju år var de kvar i Linköping och de hann flytta ut på landet innan tjänsten i Gunnarskog blev aktuell.

– Vi tyckte Gunnarskog lät trevligt och åkte upp och tittade oss omkring. Det var skillnad på luft, inte lika mycket rapsbaggas här, och det var mycket vackrare natur. Det kändes som att vi kom till det äkta Värmland, jag är från Karlskoga men hann aldrig att uppleva kulturen på samma sätt där, säger hon.

Lärare på Centralskolan

Gunilla fortsatte att jobba i kyrkan när de kom till Gunnarskog, men med folkbokföring i stället. I mitten av 1990-talet gjorde skatteverket en omorganisation och hon blev tillsammans med många andra arbetslös. Gunilla började studera till språklärare och har de senaste tio åren arbetat på Centralskolan i Arvika.

– Nu jobbar jag med det jag alltid velat göra och som passar mig.

Gunilla har haft sången och musiken med sig genom hela livet, redan som nioåring sjöng hon i kör. När hon efter gymnasiet flyttade till Uppsala och började studera hade hon förmånen att vara med i den stora välkända kören Allmänna sången. Nu är hon en aktiv del i församlingens kyrkokör.

– Körsången är speciell, man både får och ger. Var och en övar sina stämmor och sen övar

Gunilla Larsson

man tillsammans. När det äntligen sitter finns där en lyckokänsla, att man skapat något tillsammans.

Gunilla har också ett stort intresse för trädgårdsskötsel och då framför allt rosor.

– För mig handlar rosor om estetik, om skönhet och om växtkraft. Vi har dessutom en fantastisk trädgård att jobba i.

Hennes intressen för rosor har växt fram de senare åren. För det kan hon tacka Tore och Inger Andersson. De gav henne det första lilla rosenskottet, en Poppius, som välkomstgåva. Rosen planterade hon i trädgården och den är numera en stor buske. Just nu finns 73 sorters rosor i prästgårdens trädgård. Favoritsorten heter Louise Bugnet, vars rosaröda knopp får en vacker vit blomma när den slagit ut.

Gunnebo före Kalle Anka

Så här i jultider fylls den stora vackra prästgården av julstämning och Gunilla och Thorgny kan ofta samla familjen på jul.

– För mig innebär julen både traditioner och nytt, men framför allt gemenskap. Vi har ett hus som verkligen inbjuder till att fira jul i, och som rymmer många.

Däremot brukar hon missa inledningen av Kalle Anka. Hon och Thorgny besöker alltid Gunnebo på julafton.

– Det hör till våra jultraditioner, säger Gunilla.

I en prästgård med liv och rörelse lever Gunilla Larsson sitt liv med familjen, kören och trädgården.

Anneli Karlsson

ICA
nära

Thybergs

Årbotten TEL.320 43

Välkommen

Öppettider
Måndag - Fredag 9-19
Lördag 9-15

Ny skyggård ...

Under hösten har hembygdsgården fått en extra fin inramning. Det har uppförts en ny skyggård runt hela området. Ett fantastiskt arbete, som Bengt Holter och andra kunniga och intresserade medlemmar utfört. I hembygdsgården är tacksamheten stor för att dessa kunskaper finns kvar och att det finns entusiastiska människor som vill lägga energi på att återskapa gamla nyttohantverk.

På tal om entusiasm. ..., så här ser Bengt Holters "dagbok" över arbetet ut — bara det!

Tisdag 3 aug. 5 x 2 tim 10 tim
Spetsa och brände störr. Marianne och Bengt.

Lördag 14 aug. 6 tim.
Huggning/hämtning av sveg.
Bengt rev ner gamla skyggålar, och börja sätta upp den nya, från porten ned mot skolan.
7 störrpar, + bötting till flera. Arne K. och Bosse i Löckene (med traktor), laga vägen vid porten (utskuret p.g.a. mycket regn). Marianne skar sig i handen, (delade sveg). Var till A-a lasarett sydde tre stygn.

Söndag 15 aug. Hembyg. dag. 3 x 7 tim = 21 tim
Fortsatte med skyggålar. Lars-Inge, Ivar och Bengt. Drygt 100 pers på hembyg.dag. (40 st slantar från Allan).

Fredag 27 aug. 3,5 tim
Bengt satte upp 5 störrpar + bötting.

Söndag 29 aug.
Säsong avslutning på Hbg. Anna-Märta info. om "skyggålsjaling" på Hbg.

Torsdag 2 sept. 2 tim.
Bengt körde fram jarsle, (som låg vid kölnan), spetsa och brände störr. Ivar och Anna-Märta kom, de fortsatte (B. åkte hem, fick tyskfrämmande)

Fredag 3 sept. 2 tim.
Hämtning av sveg. Bengt var på Lugne, sortera en

del av slant/störr. Allans (för skyggålar på Hbg).

Lördag 4 sept. 7,5 tim x 12 = 90 tim.
1:a "STORA" skyggålsjalingsdagen. Förbi leet, till två stora björkar. Dessa björkar fälldes, med Allans traktor som mothåll, å hop' draing.
Å Lennart han fällde, kveste å kape opp dom. Då ble mö'e ris i vägen.
Lars-Göran, Lars-Inge, Lars-Erik, Ivar, Karl-Axel, Sven, Bengt, Bosse, Marianne, Lennart, Birgit, Laila, Allan, Anna-Märta. 40-tal. Extra sveg.

Fredag 5 sept. 3 tim.
Huggning av 124 st. sveg.

Lördag 6 sept. (em) 3,5 tim x 3 = 10,5 tim
Jaling fram till björk-stubbera
Ivar, Lars-Inge och Bengt.

Onsdag 8 sept. 7 tim x 8 = 56 tim.
Fortsatt skyggålsjaling. Färdigt med hela sträckan porten / el-ljusbanan, f.m.kaffe, Marianne bjöd på köttsoffa, + "energitillskottet" glassen, (som gjorde susen). Lars-Inge, Lars-Göran, K-A., Bengt, Lennart, Birgit, Ivar, Marianne.

Tisdag 21 sept. 3 tim
Bengt högg sveg. Sedan var han och hämta 58 st. slantar och 20 störr hos Eva Andersson (med 4-hjuling).

Onsdag 22 sept. 5 tim. x 2 = 10 tim.
Bengt rev ned skyggålar, ifrån porten upp mot svängen. Lars-Inge "slådde" med röjsåg utefter skyggålar.

Torsdag 23 sept. 6 tim x 10 = 60 tim
2:a "STORA" skyggålsjalingsdagen. Från porten 16 m. (sedan 26 m.gammalt) till vävstugan / museet. Anna-Märta bjöd på fm.kaffe, kålsoppa, äpplekaka. Lars-Inge, Lars-Göran, Lars-Erik, Ivar, Lennart, Birgit, Bengt, Laila, K-A, Anna.Märta.

... på hembygdsgårn

Lördag 25 sept. Höstmarknad

6 tim x 9 pers = 54 t.im

"Jalinga", från museet (björken) till mitt för logen.

Fram till leét är det färdigt "bötta". Lars-Inge, Lars-Göran, Allan, Lennart, Birgit, Bengt, Karl-Axel, Marianne, Ivar.

Mulet och regnigt. Stort intresse för skygåsbygge visades från marknadsbesökarna.

Söndag 26 sept. Bengt var och tog 58 sveg och c:a 12 slan. 3,5 tim.

Måndag 27 sept. 6 tim. x 5 = 30 tim (+rensning av drygt 50 stör på hemvägen, Allans). "Jaling", iläggning från logen till leét (bilinfarten). Sedan rivning från leét till vinkel (hörnröset vid vägen), och ny skyggål. Fällning av torr rönn. Korv, bröd och dricka. Soligt men blåsigt.

Ivar, L-I, Bengt, L-G, Marianne. Besökintresset var noll.

Tisdag 28 sept. 7 tim x 6 = 42 tim.

Jaling, ifrån le, bakom Rävänga, förbi vinkel/ gränsrösa, med järnten, till bergkantstupe. "Dä ä halbötta", sa Lars-Göran, när dä klink, klink i sten. "Hô, her geck dä bra", sa han när han sätte järnspete en bra bete utt'om skyggårn. Birgit rake det som Lars-Inge hade slått, och brände på stör, å höfse ätter ôss m.m.

Lars-Göran, Lars-Inge, Ivar, Bengt, Birgit, "Sme-Björn". (Lennart va i "vägen" i Stommen)

Onsdag 6 okt. Bengt hämta med "ALU" (4-hjuling) 52 st slanor och 66 störar ifrån Nolby.

Lördag 9 okt. 6 tim x 8 = 48 tim.

Jaling upp mot berget, L-G 40 st sveg. (skarvning av den befintliga skyggål, den som kom ned från skolan). 52 st. slanor och 66 störar från Nolby med till Hbg.

Ivar hade med 20 st. slanor och 26 störar.

Lars-Inge, Lars-Göran, Bengt, Marianne, Lennart, Birgit, Arne, Ivar, Allan, Anna-Märta.

Damerna städe inne, sätte in innanfönster.

Krattning ute och bortkörning av löv / gräs. May G. bjöd på soppa.

SKYGÅR'N ÄR FÄÄRDIG, kanske

Delar av arbetslaget som satte upp skygården vid hembygdsgården. Fr v. Layla Johannesson, Anna-Märta Larsson, Lars-Göran Johannesson, Karl-Axel Bohm och Lars-Erik Olsson.

Foto: P-O Ålander

Bengt Holter

I sanning ett kulturhistoriskt dokument i vår moderna tid! I dagboken kan man dessutom se att det inte bara att "spetta upp" en skyggård. Det är ett stort arbete att skaffa fram de rätta delarna och att förbereda dem.

Jag vill på hembygdsföreningens vägnar rikta ett stort tack till alla som deltagit i arbetet. De flesta nämnda vid namn i "Holters dagbok"

Anna Märta Larsson

Ny regim för vandrarhemmet Larstomta

Sabine Götzinger tar över vid årsskiftet.

Detta är Bygdelagets första avknoppning av egen bedriven verksamhet till entreprenad för företagare och helt i enlighet med våra stadgar.

Sabine är född -62 i Karlstad av tyska föräldrar. Hon växte upp i bondemiljö. Först Rud på Hammarö och därefter på föräldrarnas egen gård i Dalsland. Hon är undersköterska till yrket men har jobbat med allt från konserverade djur till Antikt&Kuriosa. Kärleken förde henne till Gunnarskog. Till Larstomta närmare bestämt och sambo med vår vaktmästare Niklas Wallberg, objektet för kärleken.

Bor man på nedre våningen på Larstomta kommer man oundvikligt i kontakt med våra vandrarhemsgäster. Sabine, som kan både engelska och tyska har hört sig för vad gästerna har för önskemål utöver det som bjuds på vandrarhemmet. När hon hörde talas om att bygdelaget hade för avsikt att arrendera ut verksamheten hade hon redan tänkt färdigt och tecknade ner sin vision om hur vandrarhemsverksamheten kunde utvecklas i hennes regi. Sabines förslag har fallit bygdelagets styrelse på läppen och avtal kommer att undertecknas på nästkommande styrelsemöte.

Sabine, som är van att driva eget sen tidigare med bl a Antikt&Kuriosa, kommer att erbjuda gästerna Bed&Breakfast med bäddade sängar. Rummen i Larstomtabyggnaden håller på att rustas upp liksom lokalen i övrigt. Till vandrarhemsverksamheten kommer även att knytas en liten hörna för Antikt&Kuriosa.

– Det gäller att se möjligheterna i att utveckla verksamheten i vackra Gunnarskog, säger Sabine som även kan tänka sig samverka med turistföretag i närområdet och att paketera upplevelseturism t ex ”Gå vandringsleder, fiska och övernatta i Kolarekojor.” eller Bed&Breakfast vid Larstomta.

Pratstunden med Sabine avslutas med att hon välkomnar alla som vill och kan att besöka Öppet Hus på Larstomta till Trettondagen den 6 jan 2011, kl 11-14, då hon visar de uppfräschade rummen/lokalerna på tredje våningen och sin

Antikt&Kuriosa-hörna samt bjuder på kaffe med dopp.

Bygdelaget önskar – genom styrelsen – Sabine lycka till med verksamheten.

Willy Ekmark

Sabine Götzinger på trappan till Larstomta.

Nyrenoverat rum på vandrarhemmet.

Älgjakta i Jarpre

På måndasmôran va dä samling vö sjutia
vö Kvarna jämt sôm för i tia
å Olle bjö på kaffe å e kake
sôm nôen aen hade bake
å inna vi börje mä nôa skjuting
vart jakta invigd mä tysk horntuting.

I Treske vart dä tre tjurer fällde
å över dä va dä ingen sôm gnällde
men den treje va litte svår å finne
för alle har felle inte gött lûktsinne
men varghuen fannen närpå strax
för den hade lûktsinne te max.

Bertil lütte fare å få nye glasöge
för di gamle ga han bort te e löge
å går en över alva på e rôta björk
får en felle hänge böxne på törk.

På tisdan va Jörgen tå skjuting se roa
se han sköt både kalven å koa.
I Russere ga Kärmit opp ett stön
nä piggtjurn va en halv sekund ifrå dön
å kalvprocenten vart ju förbättra
nä Tvarskalven kom te Sättra.

Om nôen i lage ä tûcken
se han lätt blir stûcken
betyr dä inte ett smack
om han sejer hej å tack.

I Fejhölmen small dä flere salver
å der stöp dä e ko å tre kalver
å ätter dä att dä vart känt
se va kalvandel jämt femti procent.

Sänna gjordes dä ett försök i Gräsjöhage
men der va dä hunner å fôlk ifrå Tvarslage
men för att di va der å jage
fanns dä vesst inga anledning te å klage.

Magnus kônstige taggräckning
ledde te e rejäll oppsträckning
kanske ä han bätter på musiken
änne på matematiken.

Hans å Ingvar sköt kalv å kvige
å dä feck felle humöre te å stige
men hôrt va dä Magnus kuler tog
för inte va dä i älgens bog?

Ättersöke höll på både länge å väl
ändå te langt frampå kväl
å Lövnäslage hade åg trök
te å ordne te mä ättersök.

Tomas bomskôt vö Stegvägen
gjorden tämle se förlägen
å Jan känne sä sôm litte vrang
för att tjurns hornpigg va för lang.

Sänna se fortsätte bomskjutinga.
Kûnne dä bero på inskjutinga
änne va dä nô mä livsnjutinga
för inte kûnne dä felle bero på invigningstutinga?

Sôm dä ha vört rektit väl beskreve
ville olförarn gärne gå mä i dreve
men der vilsegeck han i flere mil
å te slut vart han skjussa te Sättra i bil
å nä han skulle in i bilskjussen
halke han ikôll å slog sä i stussen.

Nu hade lage jage i flere helger
å dä hade stöpe nettan älger
se da räckne di ut
att jakta i år va slut.

Gunnar Lidberg

Thybergs bygger ut

När Björn och David på Thybergs i Årbotten blev godkända som fullvärdiga ICA-handlare härförleden slog de till och byggde ut affärsytan med 110 m2.

Fullvärdig ICA-handlare blir man inte hursomhelst. Man måste förtjäna det utifrån genomgångna kurser, lönsam affärsverksamhet över tid och god renommé i branschen.

Bröderna, supporterade av mamma Solbritt, vill satsa framåt och göra Thybergs ännu mer inbjudande. ”Kunderna ska känna att de trivs med vår butik och vill handla hos oss”, säger Björn tämligen stolt.

Thybergs filosofi är att satsningen inte nödvändigtvis behöver resultera i stora omsättningsökningar varje år utan innebär att man säkrar framtiden med en kundkrets som återkommer. Byggkalkylen närmar sig 1,5 miljoner och satsningen som sån är ett bevis på att ägarna tror på en framtid i Gunnarskog.

Nya generösa utrymmen i Thybergs lanthandel

Kundreaktioner

Stig Björk och Marianne Calais, närmaste grannar till affären, ger Thybergs högsta betyg som butik att handla i. Inga och Åke Skoog, der Öste i Gårdsås, har handlat hos Thybergs i snart 40 år och uppskattar affären av många skäl inte minst för att den ligger ”näre vö”.

Vi i bygdelaget gläds över Thybergs satsning i bygden och önskar företaget framgång på alla plan.

Willy Ekmark

*Inga och Åke Skoog
Sol-Britt Thyberg vid kassan
I bakgrunden Stig Björk*

ALGEBYGG

Utför byggnationer och markarbeten

Olof Algeslert - Håkan Ekmark - Lars Andersson

070 3127044 070 3748842 070 322862